

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 09 0 U 042809 25 Uvp
Sarajevo, 20.03.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Jahjaefendić Jasmina, kao predsjednika vijeća, Danilović Edine i Krkeljaš Milorada, kao članova vijeća, te Dizdar Vrabac Belme kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja M. F. iz I., ul...., zastupanog po zakonskoj zastupnici M.M., a ona po punomoćnici Imamović Merimi, advokatu iz Sarajeva, protiv akta broj: 04/1-31/1-128/22 od 05.10.2022. godine, tuženog Federalnog zavoda za zapošljavanje Sarajevo, u upravnoj stvari prestanka vođenja u evidenciji nezaposlenih osoba, odlučujući o zahtjevu tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke podnesenom protiv presude Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 042809 22 U od 17.01.2025. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 20.03.2025. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se uvažava, presuda Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 042809 22 U od 17.01.2025. godine se preinačava i rješava:

Tužba tužitelja se uvažava, osporeno rješenje tuženog organa broj: 04/1-31/1-128/22 od 05.10.2022. godine i prvostepeno rješenje Javne ustanove „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“, Sarajevo, broj: 06/1-34-1543-1/21/22 od 07.02.2022. godine, se poništavaju i predmet vraća prvostepenom organu na ponovno rješavanje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Sarajevu, broj: 09 0 U 042809 22 U od 17.01.2025. godine, odbijena je tužba tužitelja podnesena protiv osporenog rješenja tuženog Federalnog zavoda za zapošljavanje Sarajevo, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je odbijena njegova žalba izjavljena protiv prvostepenog rješenja JU „Službe za zapošljavanje Kantona Sarajevo“, broj: 06/1-34-1543-1/21/22 od 07.02.2022. godine. Navedenim prvostepenim rješenjem je odlučeno da se tužitelj prestaje voditi u evidenciji o nezaposlenim osobama, zbog potpunog gubitka poslovne sposobnosti (tačka I dispozitiva rješenja), te da će se danom konačnosti ovog rješenja brisati iz evidencije o nezaposlenim osobama JU „Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo“, Sarajevo-Biro za zapošljavanje Ilijaš (tačka II dispozitiva rješenja).

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke tužitelj pobija presudu prvostepenog suda zbog povrede federalnih zakona i povrede pravila federalnog zakona o postupku koja je mogla biti od uticaja na rješenje upravne stvari. U zahtjevu ističe da odluka kojom se tužitelj prestaje voditi u evidenciji o nezaposlenim osobama nije mogla biti donesena na osnovu nesporne činjenice da je tužitelju oduzeta poslovna sposobnost, koja je

pravna kategorija i koja označava sposobnost osobe da samostalno preduzima pravne radnje, sklapa ugovore i snosi pravne posljedice svojih odluka, a to ne znači i da tužitelj nema istovremeno i radnu sposobnost. Navodi da je tužitelj lice sa Downovim sindromom, te da je kao takav sposoban da obavlja određene vrste poslova, a da je članom 193. Porodičnog zakona FBiH propisana i obaveza staratelja, između ostalog, da se osoba koja je pod starateljstvom osposobi za samostalan rad. Dalje ističe da su članom 3.b. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba propisani jasni razlozi kada se osoba može brisati sa evidencije za nezaposlene, ali da u postupku to nije utvrđeno, kao i drugi navodi, pa predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda ukine ili da se ista preinači na način da se tužba uvaži, a osporeno rješenje ukine.

U odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke tuženi je predložio da se isti odbije kao neosnovan.

Ovaj sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva i povreda propisa iz člana 41. stav 2. tog zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga:

Prema podacima iz spisa predmeta i obrazloženja pobijane presude proizilazi da je prvostepeni organ postupajući po službenoj dužnosti donio rješenje broj: 06/1-34-1543/21 od 06.07.2021.godine kojim je utvrđeno da se tužitelj prestaje voditi u evidenciji o nezaposlenim osobama, jer je JU Kantonalni centar za socijalni rad Sarajevo, Služba socijalne zaštite općine Ilijaš obavijestila prvostepeni organ da je tužitelju rješenjem Općinskog suda u Sarajevu, broj: 65 0 V 830094 20 V od 19.06.2020.godine i rješenjem Službe socijalne zaštite općine Ilijaš, broj: 35/VII-07-550-209/20 od 28.09.2020.godine oduzeta poslovna sposobnost i za staratelja mu postavljena majka M.M.. Tužitelj je protiv tog rješenja izjavio žalbu, koju je tuženi uvažio rješenjem broj: 04/1-31/1-523/21 od 24.08.2021.godine i predmet vratio prvostepenom organu na ponovni postupak. Prvostepeni organ je u ponovnom postupku, postupajući po uputama iz rješenja tuženog od 24.08.2021.godine, donio prvostepeno rješenje od 07.02.2022.godine, a tuženi organ je rješavajući po žalbi tužitelja izjavljenoj protiv prvostepenog rješenja donio osporeno rješenje kojim je odbio žalbu iz razloga što je tužitelju oduzeta poslovna sposobnost, pa je oduzimanjem iste isključena mogućnost da tužitelj aktivno traži posao, a što u skladu sa odredbom člana 3. stav 1. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba predstavlja razlog da se tužitelj prestane voditi u evidenciji nezaposlenih osoba. Tužitelj je pokrenuo upravni spor protiv osporenog rješenja, pa je prvostepeni sud donio pobijanu presudu, cijeneći da su osporeno i prvostepeno rješenje pravilni i zakoniti, a iz istih razloga koji su navedeni u osporenom rješenju.

Po ocjeni ovog Suda, pobijana presuda, kao i rješenja upravnih organa su doneseni uz povredu pravila postupka kao i pogrešnu primjenu materijalnog prava.

Naime, odredbom člana 3.a. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba (Službene novine Federacije BiH broj: 41/01, 22/05 i 9/08) propisano je da se smatra da osoba aktivno traži posao ako: a) se redovno javlja službi za zapošljavanje, b) podnosi molbe poslodavcima ili daje oglase i javlja se na oglase i konkurse, c) pridržava se programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije.

Odredbom člana 3.b. stav 1. tačka m) Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba je propisano da Služba za zapošljavanje prestaje voditi

osobu kao nezaposlenu osobu u evidenciji ako ta osoba ne ispunjava uslove o aktivnom traženju posla.

Dakle, da bi se donijela odluka o brisanju lica sa evidencije nezaposlenih osoba iz razloga neispunjavanja uslova o aktivnom traženju posla, potrebno je u postupku prethodno utvrditi da li ta osoba ispunjava sve uslove koji su navedeni u odredbi člana 3.a. Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, odnosno da li se ista redovno javlja službi za zapošljavanje, podnosi molbe ili daje oglase i javlja se na oglase i konkurse te se pridržava programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije. Međutim u provedenom postupku uopšte se nisu utvrđivale ove činjenice na objektivan način, nego je zaključak donesen paušalno, na osnovu činjenice da je tužitelju oduzeta poslovna sposobnost, te da stoga ne može ispuniti uslov aktivnog traženja posla.

Imajući u vidu naprijed navedeno, ovaj Sud je na osnovu člana 46. stav 1. i 2. Zakona o upravnim sporovima, zahtjev tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke uvažio, pobijanu presudu preinačio tako što je tužbu uvažio, osporeno i prvostepeno rješenje poništio, te predmet vratio prvostepenom organu na ponovni postupak, u kome će prvostepeni organ vodeći računa o razlozima ove presude, donijeti pravilno i zakonito rješenje.

Zapisničar
Dizdar Vrabac Belma, s.r.

Predsjednik vijeća
Jahjaefendić Jasmin, s.r.